Sayı: 45

Amcaberş

Romada mes'ut çiftler :
— Bir yastıkta kocayabilecek miyiz dersin ? ! . .

İnsancası..

İtalyada bir türlü düzelmiyor ortalık,
Bu kıt'aya birikti işlerin olancası;
Sahnede görünenler hep bildik, hep tanıdık:
Falanın filâncası, filânın falancası!.

Kimi hükûmet kurar bakarsınız Bari'de,
Kimisi cümhuriyet ilân eder beride,
Musolini'nin oğlu çıksa şayet Girid'e,
Çiyano'ya düşecek İspanyanın Tanca'sı!

Sade gurur, azamet, sade kibirdi Duçe,
Bir hapisten kurtulup bir hapise girdi Duçe,
İkileşti sonunda, önceden birdi Duçe,
Müttefikle Mihverin çift olunca kancası!.

Zayıf diye çıkmasın insanın bir yol adı,
Kırılır işte böyle birden kolu, kanadı;
İtalyanın teslimi bilmem neye yaradı,
Pişmeyince kazanda bekleyen sulh mancası?!.

Sonunda karar kıldı çete harbinde savaş,
Balkan piştov devrine dönüyor yavaş yavaş,
Palalar kınlarından bir gün kaldırırsa baş,
Tekrar moda olacak Karadağ tabancası!.

Her gün bin köy, kasaba, şehir alarak geri,
Ruslar koşa atlaya geçtiler Dinyeperi;
İkinci Napolyonun bu ikinci seferi,
Oldu birincisinin sanki Almancası!.

Biz ki dünya sulhünün taraflısıyız candan,
Bayram bayram üstüne kutlarken, öte yandan
Dileriz cihan artık vazgeçsin de ziyandan,
Başlasın yaşamanın adamca, insancası!.

Sağdıç

● **Ceyhan ; N. Tek'e :**

A. — Fıkra müsabakamızda birinci seçilen, yani en çok beğenilen fıkrayı gönderene ve o fıkrayı söyliyene birer hediye vermiş ; o fıkraya rey verenler arasından (100) kişiye de ayrıca hediyeler dağıtmıştık. Sizin mektubunuz üzerine o tarihteki gazetelerimizi inceledik ; ne bu yüz kişi arasında ikinci hediyeyi kazanan, ne de sıra ile neşredilen fıkralardan 2 numaralı fıkrayı gönderen zatın siz olmadığınızı gördük. Eğer biz yanılıyorsak lütfen siz bizi daha etraflıca aydınlatın, hakkınız kaybolmasın. Yanlış hesap Bağdattan döndükten sonra Ceyhandan haydi haydi!..

Yazınız basılmağa elverişli değildir.

● **İstanbul, M. Ö. :**

— Yaşım 22, boyum 1,65, kilom 60. Sigara içen ve bilhassa içki kullanan, dans seven bayanlara bayılırım. Canımdan da bezginim. «Küçük ilânlar» sütununuzda çıkan « Asrî » remizli ve bu evsafı haiz bayanla evlenmeğe talibim!..

A. — Siz canınızdan bezdiğiniz için böyle bir evlenmeğe talipsiniz amma biz bir okuyucu kaybetmek arzusunda değiliz, vazgeçin!..

● **Ankara, U. M. :**

— Orta halli bir aile oğluyum. Yüksek mektep mezunuyum. Zengin bir aile kızı ile evlenmek istiyorum, bulabilirmiyim, neticede bahtiyar olurmuyuz Amcabey ?

A. — Böyle ticarî bir maksatla kuracağınız yuvada sizin bahtiyar olacağınıza şüphe yoktur bayım, fakat kendisini malı için sevdiğinizi anlıyacak olan eşinizin bahtiyar olup olmayacağını kestiremem!..

● **Pendik, N. Korol'a :**

A. — Bizim adımızla, yani «Amcabey Gişesi» diye açılan piyango gişesi Aksaraydadır ve Millî Piyango İstanbul Bürosu Memurları Biriktirme ve Yardım Sandığı tarafından açılmıştır. Kendi şanslarından umudu kesenler biyol da bizim adımızdan talihlerini denemek için oraya koşuyorlar. Hattâ ben bile!..

AMCABEY

CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR SİYASÎ MİZAH MECMUASI

İDARE YERİ:
Cağaloğlu yokuşu, Amusluk Sokağı No. 15
Posta kutusu: İstanbul 555, Telefon: 20084
SAYI: 45 — CİLT: 2

Müessisi:
CEMAL NADİR GÜLER

ABONE ŞARTLARI:
Yurt içi: Seneliği 500, Altı aylığı 250 Kuruş
Yurt dışı: Seneliği 900, Altı aylığı 500 Kuruş
FİATI 10 KURUŞ

9 İLKTEŞRİN 1943

"Rus geldi aşka,
Rusun aşkı başka,
Sağa, sola giderek,
Oynuyor Kazaska!„

10 kuruşla mülâkat!..

Eskiden, yani bir francalanın bir kuruşa satıldığı devirlerde olsaydı, huzuruna varmak için yedi yerden temenna, sekizincisinde el - pençe divan durmak lâzımdı. Amma şimdi nerde o eski saltanatı?..

Başımda şapka, ağzımda sigara, bir bobstil lâübaliliğile karşısına dikildim:

— Nedir bu senin başına gelen yahu?.. dedim, on paralık oldun...

Meğer o da derdini dökecek adam arıyormuş. Açtı ağzını, yumdu gözünü:

— Kabahat bende değil birader, dedi, kabahat zamanda!.. Önümdeki bir sıfırın yanına birkaç sıfır koymadan artık bir işe yaramaz oldum. Hele bu tek sıfırımı da kaldırdın mı, tamam!.. İnsana bir bardak su içirmekten başka bir şey temin edemiyorum!..

— Yok canım seninki de fazla kötümserlik!. Meselâ seni toka edip sabah gezetelerinden birini alan adam iki kuruşunu da geri alır...

— Ondan bir şey çıkmaz!.. Ona bakarsan akşam karanlığında çıkan gazetelerden de tam yedi kuruşum geri kalır. Bunlar benim kıymetim hakkında hiç bir fikir veremez!..

— Peki senin değerini ne ile ölçelim?..

— Şöyle bir çarşıya çık bayım, beni verip bir iskarpin boyatabiliyor musun?.. Bir sulu limon alabiliyor musun?.. Bir ekmek alabiliyor musun?.. Bir defter alabiliyor musun?.. Bir şerbet içebiliyor musun?.. Bir pasta yiyebiliyor musun?.. Bir büyükçe lokanta da garsona bırakabiliyor musun?.. Ha?.. Söyle?.. Nerde benim kıymetim?.. Hangisine yarıyorum?..

Düşündüm, on kuruşun yerden göğe hakkı vardı. Derken aklıma bizim mecmualar geldi:

— Haftada bir seninle bir mecmua alınabiliyor ya!.. dedim.

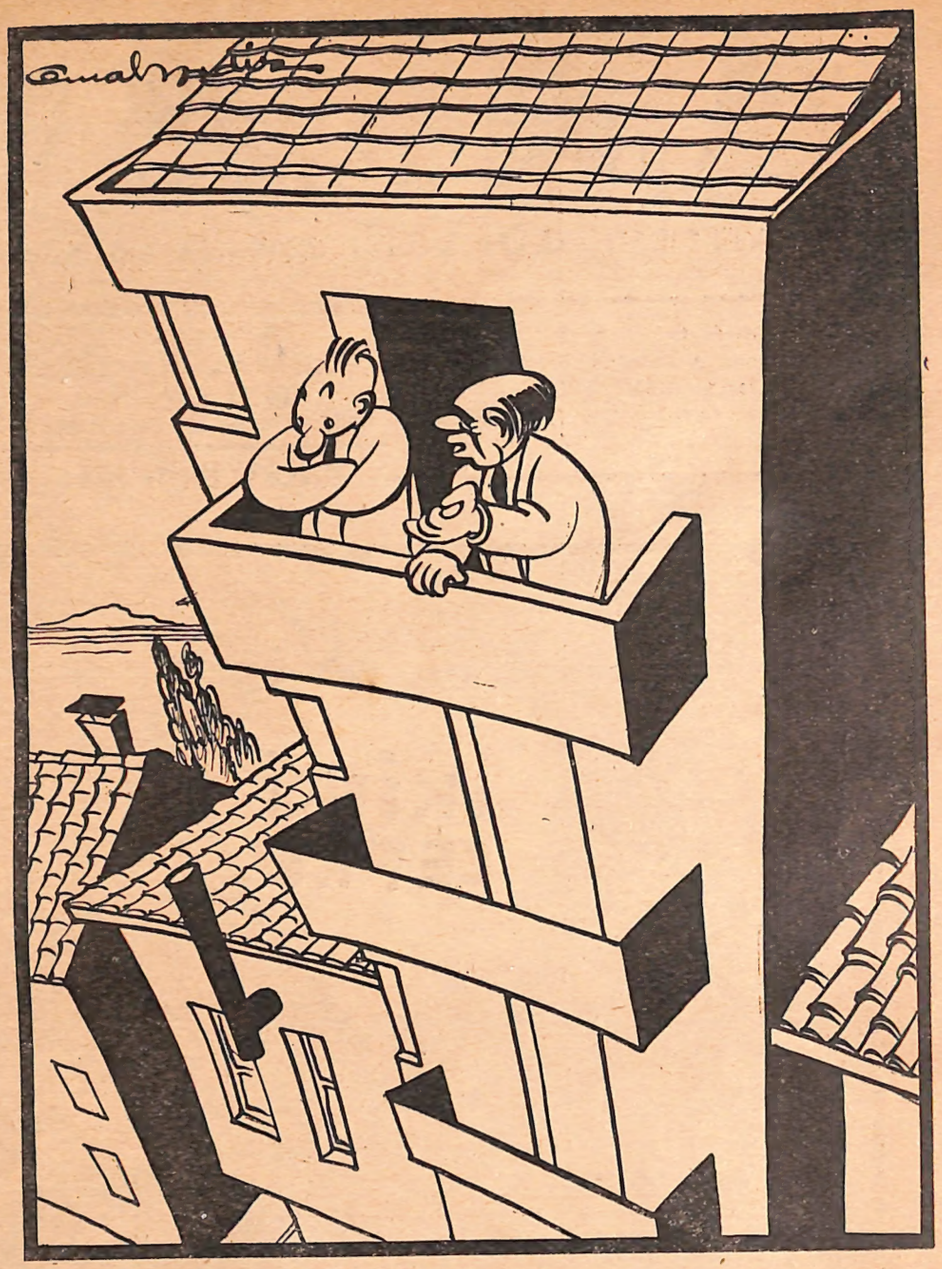

— Güzel apartıman!.. Ayda ne veriyorsun?..
— 500 lira hava parasını, 90 lira kalorifer parasını, 8 lira çöpcü parasını 5 lira kapıcı parasını çıkarırsan ayda 30 lira!..
— Vallahi bedava!.. Güle güle otur!..

— Ooooh, diye omuz silkti, o da benim değerimi göstermez. Sizin mecmuaların kendilerini benimle değişmeleri kendi değerlerinin farkında olmamalarındandır. Yoksa benim değerimin fazlalığından değil!..

Doğru söze ne denir?..

— Bereket versin belediyemize, diye sözüne devam etti, o olmasa kıymetim sıfıra inecek!..

— Ne yapıyor ki?.. diye merakla sordum.

— Daha ne yapsın, dedi, eksik olmasın, tramvay biletlerini 10 kuruşa çıkardı da İstanbulluların gözünde değerimi artırdı!..

Bacanak

Çocukların Sağlığı için
Baş vurulacak çocuk doktoru:
Dr. Ahmet Akkoyunlu
Taksim, Talimhane Palas
Tel.: 40127

Amcabeyden rivayet

ŞÜKÜR ! . .

İpek - film studyosu Nasreddin Hocaya dair bir film çevirmiş, gösteriyor. Beyaz perdelerimizi tutan yabancı komik şöhretlerden sonra Nasreddin Hocamızı sahneye çıkarmakta geç kalmış olmalarına rağmen yerinde bir başarı ! . .

Bu film için bir de afiş yapılmış, Aktör Hâzım Nasreddin Hoca kılığında bir eşeğe binmiş olarak görünüyor.

Geçen gün Vasfi Rıza ile Hâzım, tiyatrodan çıkmışlar, Parmakkapıda Hâzım'ın yarı piyangocu, yarı biracı dükkânına doğru yürürlerken bu afişlerden birinin önünde durdular. Vasfi:

— İyi, hoş amma Hâzım, dedi, senin gibi büyük bir sanatkârı eşeğe değil, küheylâna bindirmelilerdi ! . .

Hâzım acı bir gülüşle :

— Sus Vasficiğim sus, dedi, yaya kalmadığımıza şükür ! . .

MEKTUP KÂĞIDI ! . .

Beyoğlunun hem sazlı, hem cazlı barlarından birinde, bir sürü dalkavuk ortasında felekten kâm alan yeni zenginlerimizden biri, gece yarısına doğru cebinden bir deste para çıkarıp içinden bir beşyüzlük kâğıt çekti, kurşun kalemle bu beşyüz liranın boş bir yerine kargacık burgacık bir şeyler yazıp garsona verdi ve gözüne kestirdiği bar kızlarından birine gönderdi.

Paranın üstünde « Gözümün bebeği, diye yazıyordu, yarın sabah Ada iskelesinde seni bekliyeceğim ! .. »

Kız bu kıymetli davetiyeyi alıp okuduktan sonra çorabının koncuna soktu ve garsonun kulağına :

— Baya selâm söyle, diye fısıldadı, kendisine cevap yazacak kâğıdım yok. Lütfen bunun gibi bir kâğıt daah göndersin de cevap vereyim ! . .

TURFANDALAR ! . .

Allah ziyade etsin, Vakıt arkadaşımız bu ayın 22 inde 27 yaşına basıyor. Bu münasebetle yaptığı neşriyat hazırlıklarını bildirmek için başta Muhsin Ertuğrul olmak üzere 18 muhurrir resmi ile 31 muharrir ismi ilân etti ! . .

Yarım sahife tutan bu resimli ilânları görüp çalgılı gazino ilânlarına benzeten bir miyop arkadaş Burhan Felek'e sordu :

— Kim bunlar kuzum, yeni hânendeler mi, yeni sazendeler mi ? . .

Felek, en genci Nureddin Artam görünen resimlere baktı ve :

— Hayır, dedi, son turfandalar ! . .

NAKİT ! . .

Yusuf Ziya ile Orhan Seyfi Büyükadada oturan zengin bir dostlarına bayram kutlamasına gitmişlerdi.

Vapurdan çıkıp iskele meydanını geçerlerken saatin kaç olduğunu merak ettiler. Vaktile meydandaki kulenin iskele yüzünde bir saat bulunduğunu hatırlıyan Orhan Seyfi başını kaldırıp baktı, fakat saatin yerinyeller esiyordu.

— Ne olmuş buradaki saate Ziya?.. Dedi. Yusuf Ziya :

— Ne olacak, dedi, kaldırmışlar !.. Burada vaktin değil, nakdin kıymeti var Seyficiğim ! . .

Bir ömür böyle geçti ! . .

KEZZAP ! . .

Bizim idarehanenin arkasımda iri, cam şişelerle dolu, bahçeye benzer bir yer vardır. Geçen gün lûtfen ziyaretimize gelen dostlardan biri pençereden bakarken bunları gördü :

— Nedir bunlar Allahaşkınıza, diye sordu, Taşdelen şişeleri mi ? . .

— Hayır, dedik, karşımızdaki çinkografhaneye ait kezzap şişeleri ! . .

Dostumuz « kezzab » ın « yalancı » manasına geldiğini ima eden bir gülüşle yüzümüze baktı :

— Babıâli caddesine yetişiyor mu bari ? . . Diye cevapsız kalan bir sual daha sordu ! . .

MENFAAT ! . .

Nizameddin Nazif İstiklâl gazetesindeki dehşetli başmakalelerinden birini Hüseyin Cahit - Ali İhsan çekişmesine hasretmişti.

Üstat, mahkemelere düşen bu kalem münakaşasının kesilmemesini tavsiye eden bir ağız kullanıyordu.

Doğan Nadi : — Hakkı var, dedi, kesilirse birkaç yazı mevzuu kaybedecek ! . .

Eşref Şefik : — Eğer bu kavgalardan maksat muharrirlerin geçimi ise askerî muharrirlerimizin menfaati namına bu harbin yüz sene sürmesini dilemeliyiz ! . . Dedi.

— Zahire fiatları düşüyormuş ! . .
— İşte bir bu düşenin dostu çok olur ! . .

ESKİ TOPRAK

— Komedi 2 Perde —

Yazan: Patavatsız

— Birinci Perde —

[Sahne : Sinirleri geren ışıklarla donatılmış bar localarından biri. Vakıt geceyarısı. Balık yumurtasından muza kadar türlü yiyeceklerle; biradan şampanyaya kadar türlü içeceklerle dolu masanın bir ucunda yüzünün boyaları karışmış genç ve dekolte bir kadınla, hiç değilse romatizma veya şeker hastalığına müptelâ, içkiden gözleri şaşılaşmış, altmışlık, kıranta bir erkek. Erkeğin bir kolu masadaki meze tabaklarının üstünde, bir kolu kadının belinde. «Asmalarda üzüm, yosmalarda gözüm..» şarkısını mırıldanmakta.]

Kadın — (İnadına ayık ve canlı gözlerle, göğsüne yaslanan âşığı süzerek) Bize mi gidelim ?.. Nasıl olur güzelim... Yalnız değilim ki...

Erkek — (Boğuk ve yarı anlaşılır bir sesle) Zararı yok... Yok zararı... gidelim...

Kadın — E!.. Evsahibim ?..

Erkek — Bırak o işi bana şekerim... (Elinin iki parmağını para sayar gibi oynatır) kaparız ağzını onun da...

Kadın — Peki ne yapacağız evde ?.. Burada da pekâlâ eğleniyoruz işte !..

Erkek — Eğleniyoruz... Eğleniyoruz amma... Evde daha kıyak eğleniriz... Anlaşıldı mı... Daha kıyak... Başbaşa... Ffendim ?..

Kadın — Burada da baş başa değil miyiz cicim ?..

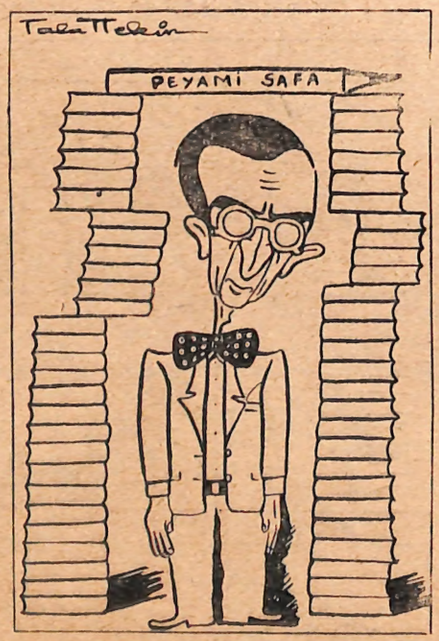

[Peyami Safa'nın 161 nci kitabı basıldı]
— Gazetelerden —

— Çok şükür kendimi barındıracak kadar yazmışım ! . .

Erkek — (Birden köpürür) Kalk diyorum sana be karı !.. Gidelim işte... (Yüzünü kadının yüzüne yaklaştırır, çenesini tutar, mânalı bakışlarla gözlerinin içine bakmağa çalışarak) Anlarsın ya güzelim...

(Kadın çantasını, mantosunu toplar, erkek yüzliralıkları garsona sayarken perde kapanır.)

— İkinci Perde —

[Sahne : Rakı, cigara, esans ve ayak kokan küçük bir apartıman odası... İnik ıstorların kenarlarından içeriye öğle ışıkları sızmakta .. Köşedeki kübik karyolanın içinde perişan bir erkek başı ile yüzünün soluk renklerine rağmen canlı ve taze bir kadın başı görünür... Erkeğin yatağa yatar yatmaz başlıyan horultusu öğle olduğu halde hâlâ devam etmekte; başını yastığa koyar koymaz kapanan gözleri hâlâ açılmamaktadır.)

Kadın — (Erkeği tartaklıyarak) Bayım, huu !.. Uyan artık... Öğlen oldu...

Erkek — Hrrrr !.. Harrrr...

Kadın — (Erkeğin içkiden mantarlaşıp kızaran burnunu gıdıklıyarak) Küçük bey... Uyan...

Erkek — (Acaip bir homurtu ile kanlı gözlerini açar. Şap şap yalanır) Hın !.. Ne var ?..

Kadın — Kalkın artık bayım, öğlen oldu !..

(Arkası S. 11 de)

Hikâye

TIRIŞ

Yazan: Mahmut Yesari

Bir sivil taharri komiser muavini arkadaşım vardı. Asıl adını unuttum. Biz, ona sadece «Tırış» derdik. Nereden, ne münasebetle tanışmış, ahbap olmuştuk? O da hatırımda değil.

Bu yaşa geldim, bir çok zabıta memuru gördüm. Aralarında, hakikaten işinin ehli olanlar da vardı. Fakat, ben, Tırış kadar yamanını görmedim.

Seri halinde hikâyelerini okuduğumuz «Şerlok Holmes», «Nik Karter» ve saire, hakikat olmasına imkân olmıyan tiplerdir. Onlar yedi canlıdırlar. İplerle sım sıkı bağlanırlar, uçurumlardan aşağı atılırlar; kafalarına lobut, tabanca kundağı, potrel vurulur, etleri kerpetenle koparılır, hikmeti hüda, yine ölmezler!.. Onlara kurşun, süngü, kılıç, kama, pala işlemez. Üstlerinde çakı yoktur, birer muşta ile on sekiz kanlı katili yere serer, bileklerine kelepçeyi vururlar!.. Tipide dağları aşarlar, yağmur altında gecelerler, nezle olmak şöyle dursun, aksırmazlar bile!.. Katilleri, hırsızları, koku ile bulurlar!. Bir tüy parçasından, bir sigara izmaritinden bir cinayeti keşfederler. Onlar için çözülmeyecek muamma yoktur.

Bu hikâyeleri yazan muharrirler, masallarının çok güç inanılacağına kendileri de inandıkları için, makul sebepler göstermek, uzun uzun faraziyeler yürüterek hakikat hissini vermek isterler.

Tırış, bu masal kahramanlarından değildi. O Galata ile Eminönü arasındaki tramvaylara bakıyordu. Bir sivil taharri komiser muavini, bu kadar mahdut yere bakar mı? Zabıta teşkilâtını bilmediğim için bir şey söyliyemem.

Yalnız, arkadaşım, bana böyle söylemişti. Sadece memur muydu, yoksa, dediği gibi, komiser muavini miydi? Onu da bilmiyorum.

Kendi mıntakası dahilinde icrayı sanat (!) eden bütün sabıkalıları tanırdı.

Zabıta lisanında, hırsızlara «İşçi» hırsızlığa da «İşçilik» denir. İşçilik bir sanattır. İşçi de bir sanatkâr!..

(Arkası S. 10 da)

— Nikâhta keramet var, derler, doğru mudur?..
— Doğrudur; nikâhı kıyılanlara ellişer metre patiska veriyorlar!..

ADAMINA GÖRE ! . .

On altıncı asır şairlerinden Kastamonili Andelibî'nin asıl adı Hasan efendidir. Devrinin eşsiz bir hânendesi olarak «Bülbül Hasan» lâkabını almış, şiirlerinde de «Andelibî» mahlâsı kullanmıştır.

Andelibî'nin bir ara devlet kapısına işi düşmüş. Meğer, başvurduğu dairenin âmiri olan devletlû, müracaat edenlerin kudret ve tâkatlarına göre habbeden kubbeye kadar, bir rüşvet almadan o işi görmezmiş ! . .

Zavallı Andelibî, kesesinin dibi delik olduğu için efendi hazretlerinin konağına günlerce boş yere taşınmış durmuş. Nihayet gözü açılmış, işinden umudu kesmiş ve şu beyti yazmış :

«Eline zer olup varsan, Efendi gel, buyur, derler.
«Eğer destin tehiy varsan, Efendiyi uyur derler»

İKİ AHMET ! . .

Fatih devrinin büyük şairi Bursalı Ahmet paşa şiirlerinde mahlâs kullanmazdı, kendi adını yazardı.

Kâh Ahmet, kâh Amedî adiyle şiir yazan bir de Gelibolulu Ahmet efendi vardı. Bir gün, bir dostu, Ahmet paşaya :

— Sultanım, dedi, şiirlerinizde mahlâs kullanmıyorsunuz. Korkarım ki bir gün gelecek, sizin o nefis şiirlerinizi Gelibolulu Ahmet'in şiirleri ile karıştıracaklar ! . .

Ahmet paşa güldü :

— Benim şiirlerimi onun zannederlerse gam yemem, hemen onun soğuk şeylerini bana isnat etmesinler ! . . Cevabını verdi.

MUSKA !..

İkinci Beyazıt, gençliğinde Amasya valisi bulunurken, çılgın bir av merakına düşmüştü; fevkalâde güzel tazıları vardı. Ne zaman ava çıksa, şehzadenin tazıları diğer hayvanları geride bırakırdı.

Gene av ve tazı meraklısı bir sipahi, bir gün çarşıdan bir okka et aldı, Amasyada kerametine inanılan Mustafa adlı bir şeyhe gitti. Tazısının avda şehzadenin tazılarını geçmesi için bir muska yazmasını rica etti. Şeyh de bir okka etin hatırı için sipahinin tazısına bir muska yazdı.

Garip tesadüf, ilk avda, sipahinin tazısı şehzadenin o meşhur tazılarını geride bıraktı ! Şehzade hayvanın sahibini görmek istedi ve sipahiden muska hikâyesini dinleyince merak edip hayvanın boynundaki muskayı açtı, fakat içinde dua yerine şu lâtifenin yazılı olduğunu gördü :

"Tamah ettim etine,
Nüsha yazdım itine,
Tazı geçsin, geçmesin
. . . . . ,, [*]

[*] Bu mısra okunamamıştır !

60 SENE YAŞIYAN ŞOFÖR

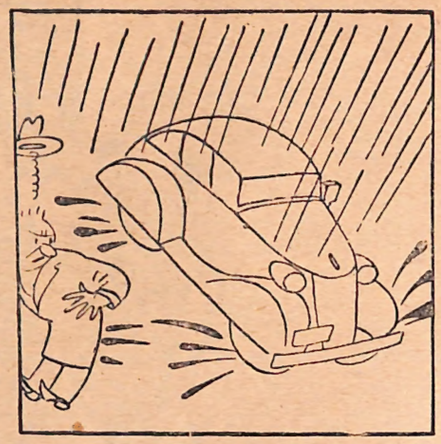

10 Sene zifos saçar !

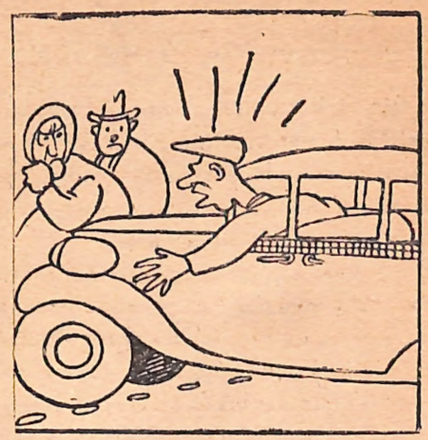

10 Sene yayalara çatar !

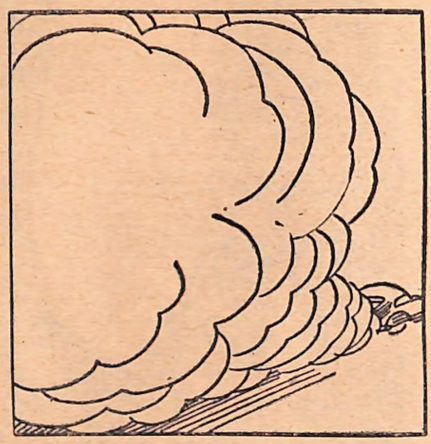

10 Sene toz kaldırır !

10 Sene memurlara kızar !

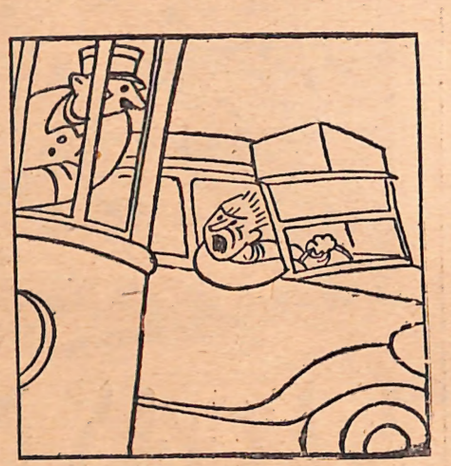

10 Sene vatmanla kavga eder !

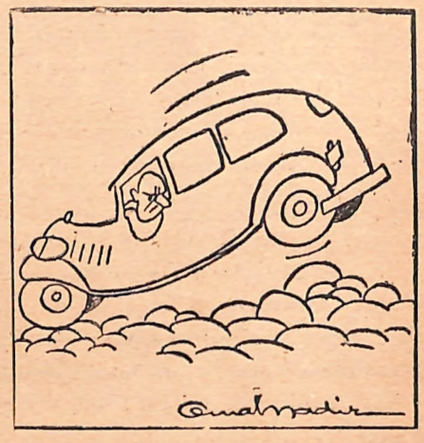

10 Sene kaldırımlara bağırır !

AMCABEY'in
Mizahî Romanı: 14
Yazan:
Sermet Muhtar Alus

Banker Arif!

Bahçeye de bir göz gezdirelim:

Cephe yalnız çayır çimen. Ortada daracık, kumlu bir yol; manzaranın denize benzerliğini bozmasın diye. Binanın arka tarafında yeni dikilmiş, daha büyümemiş, büyüse de Marmaraya ve Adalara karşı nezareti kapamamak için bodurları seçilmiş ağaçlar.

Bir tarafta (A. T.) markalı çinilerle döşeli, etrafı limonluklar gibi rengâ renk camlı, üstüne yelken bezi asılı bir mahal: dans yeri. Öteki tarafta mermer avlulardan daha düz, bal dökte yala, ortasında ağ, dört yanına tel gerili bir saha: Tenis kortu.

Nihayette dört köşe, gep geniş kapısında kepenk bulunan beton bir yapı: otomobil garajı. Az ilersinde yaldızlı bronz boyalarla, arabesk kalem nakışlarıyle cicili bicili minnacık bir şey. İlk bakışta güvercinlik veya kuşhane zannını veriyor; fakat o aşağıya yapılmayıp daha yükseklere kurulduğundan (acaba bu ne?) diye adamı meraktan çatlatıyor.

Ne olduğunu söyleyeyim: Kuyu tulumbasının motörü bulunan barakadır bu. Küt, küt, küt, işlerken kulakları uğuldatmaması, başı beyni sersem etmemesi için, fısıltısız en lüks otomobil motörlerinden biri çıkarılıp oraya konmuş.

İşte burası, adlı sanlı, İstanbulda bir tane, dostu düşmanı gıptadan helâk eden Bay Banker Arif Tataroğlunun malikânesiydi...

Aylardan ağustos; günlerden pazar; saatlerden de, öğleden evvel on suları.

Bu alel acaip köşkün bahçesindeyiz. Balkona sıralanmış açık pencerelerden bir ağız kalabalığıdır taşıyor. Sanki içerde karagöz oynuyor gibi, çocukluğumuzda hayal perdesi arkasından duyduğumuz sesler:

Karagözünkü gibi çatlağı; karısınınki gibi düdük gibisi; razzaki zade tarçın bey gibi gevreği; tiraki gibi hım hımı.

Üst katta, lombozlardan da bunlara taban tabana zıt olanları: az buçuk Amerikan kollejinde bulunmuş, İngilizceyi yutmuş davası güder, ana dilini çetrefil konuşmayı marifet sayar kızların ve delikanlıların sesi.

Araya, erkeklik çağına henüz selâmün aleyküm diyen, hint horozu gibi sesi çatal çutal çıkan bir oğlanın bağırışı da karışıyor; kulak verince şunları duyuyoruz:

— Ulan bizim şofor ne cehennemde kaldı? Kadıköyünden anzorot almağa koşturduk. Altındaki makinaya tornaviti sıkı bas, çabuk gel, misafirler gelecek dedik, umurumda değil, onu bozmuyorum, dişimi sıkıyorum amma şu it oğlu it kantarlıları hak etmedi mi?

— Bay baba kabahat ne bende, ne kimsede, ne Pavlina'da, kabahat sende. Sanki otomofili ondan başka kullanacak adam yokmuş gibi çingene kılıklı marsık herifi dehliyemedin gitti!..

— Sözünü balla kestim Memnunanım, ve lâkin...

— Aman Memo sus, yine cinleri başıma uşuşduruyorsun. Artık dedem vaktindeki lûgat paralamalar kimde var? Sözünü diyeceğine türkçesini söyleyip lafını diysene. Hem bali yüregi karıştırıp mahallevariliğe ne lüzum. Kısacık, pardon deyiversine.. Sonra. Memnunanım da ne oluyormuş? Şimdi Hanım kelimesi kaldımı? Bayan ne gûna duruyor?

(Arkası var)

AK'LA KARA

Heykel rekabeti!..

Amcabey ve Harb!..

— Politika kehanetleri gene başladı Amcabey . . .

. . . Söyliyene bakma, söyletene bak, derler . . .

. . . Demokrasi diplomatlarından biri "Artık harbin sonundayız . . .

. . . "Ufkumuzda şafak söktü . . .

. . . "Hadiyse iyi gün doğacak !„ Diyor . . .

A. — Onlarda bilmem amma mihverde şafak atalı hanidir ! . . .

(Hikâyeden devam)

Tırış, onların faaliyet sahalarını ve zamanlarını bilirdi. Hiç yanılmadan aradığını, iğne deliğine saklansa, elile koymuş gibi bulurdu.

Bunu, kendisinden duymadım. Meslek arkadaşları, kuvvetini, maharetini inkâr etmezler, her fırsatta söylerlerdi.

O, benim candan arkadaşımdı. Can adamdı. O kadar tatlı konuşurdu ki, dinletir, ağzının içine baktırırdı. Kafası daz olduğundan «Tırış» derdik. Ona, bu ismi kim takmıştı ? Onu da hatırlamıyorum.

Hayali, gözümün önünden gitmez. Uzun boylu, enine boyuna, gösterişli, kapı gibi bir adamdı. Sesi toktu. âmirane konuşurdu.

Konuşurken, mendilini çıkarır, dizinde açar, üzerine elini koyardı. Anlatırken coşunca, mendili dizinden alır, omuzuna sarkıtırdı.

Her insanın, bir zaafı vardır. Onun zaafı da: Yalan söylemek. Bunun, kendisi de farkında miydi? Orasını, ancak Allahla kendisi bilir. Gel gelelim, konuşuşlarında, söylediklerine inanan bir hal vardı. Kuvvetle söyler, söylediklerinde de gerilemez dayanırdı.

Yalanı hiç kabul etmezdi. «Yeminibillâh» ederek göğsünü gere gere anlatırdı.

Yalan onun sanatı idi, demiştim. Yalan söylemek, aynı zamanda, insanların zevklerinden birisidir. « Dürug-u maslahat âmiz» den başlayarak türlü sebeplerle yalan söylenir. Bunların ziyansızı, keyif için söylenen yalanlardır.

Tırış yalan söylerken, ruhunun derinliklerinde bir keyif, bir haz duyardı. Yalan söylerken rengi değişir, tavırları canlanır, sesi gürler, gözleri parlar, elleri titrerdi.

Yeleğinde, kurşun mu, gümüş mü, pek belli olmayan bir zincir sarkardı. Bu zincirin ucunda, eski bakır meteliklere benzeyen, Bizans mı, Asur mu, Çin mi, Frank mı, Selt mi, ne idüğü meçhul antikamsı bir akçe vardı. Onu, ehemmiyet vererek gösterirdi :

— Bu benim uğurumdur. Başım sıkıştı mı, alır, bir bakarım. Ne söyler, ben de bilmem. Cebime koyarım. Dakika geçmez, aradığımı bulur, yakalarım !..

Zincirin ucundaki «fetiş» in tesiri var mı, yok mu, «lâgaybını Allah bilir ! » hakikaten aradığını şıpın işi bulurdu.

Bir gün, bir gazinoda oturmuştuk. Tırış, keyifli idi. O gün, suç üstünde, yirmi işçi enselemiş.

Operet artistlerinden Celâl Sürurî de vardı. O, Tırışın zevkini ve zayıf tarafını biliyor, söyletmek istiyor ve bunun için lâkırdıdan lâkırdıya atlayarak onu coşturmağa uğraşıyordu. Bir canbaz hikâyesi açıldı. Celâl ballandıra ballandıra :

— Canbazın böylesini görmedim, dedi. Bu kadar da ... Olamaz ... İmkânsız ...

Tırış, omuz silkti :

— Boş lâf etme, Celâl Bey, daha ne canbazlar var. Analar neler doğuruyor. Ben, bir canbaz gördüm, canbaz derim size ... Bir sünnet düğünü idi Bahçede iki ağacın arasına bir ip gerdiler.

Geriledi, baktı :

— Halat değil, incecik ip !

Doğruldu, serçe parmağını gösterdi:

— Şu parmağım kadar ince.

Yerine oturdu:

— Canbaz, diyorum size ... Sapına kadar canbaz herifçioğlu ... İpin üstüne çıktı. Aşağıda çırağı var. İple bir mangal getirtti, ateş yaktı. Mangal ipin üstünde. Yine yukardan bir ip sarkıttı, aşağıdan bir koyun bağladılar, canbaz, yukarı çekti ... Kuzu değil, koç gibi koyun ...

Tırış koltuklarını kabartıp avurtlarını şişirerek anlatıyordu :

— Nah böyle tosun gibi koyun . . Canbaz koyunu kesti, başını attı, çırağına bağırdı :

— Başı kır, dilini, beynini çıkar !

Tırış, hep bunları ellerile de tarif ediyordu :

— Çırak da usta, neme lâzım ! Lâhzada koyunun kafasını yardı, dilini, beynini çıkardı. Amma, canbaza bakın, canbaza ! Koyunun derisini de yüzdü.

Hepimizin yüzüne ayrı ayrı bakıyordu :

— Derisini yüzdü. Size yalan, bana sahi. Gözlerimle gördüm. Koyunun derisini yüzdükten sonra, budunu ayırdı, pirzolalık ayırdı, yahnilik ayırdı, usta kasap gibi kesti. Mangalda ateş

yanıyor ya, pirzolaları ıskaraya koydu, cızır cızır pişirmeğe başladı. Pişenleri de aşağıdaki seyircilere attı.

Celâl, dayanamadı :

— Koyunu kesti, yüzdü, parçaladı. Evet, hepsini anladık amma, mangal, ipin üstünde nasıl duruyordu ?

Tırış, alay eder gibi güldü :

— Canbazlık da orada ya.

Celâl, ters ters baktı :

— Mangalın canbazlığı olur mu ?

Tırış, acıyarak gülümsedi:

— Marifet, orada ya işte... Mangala da canbazlık ettiriyor, sen ne sanıyorsun ?

Celâl, elile ağzını kapamıştı :

— Seninle başa çıkılmaz !

Tırış, galibiyetinden emin, başını salladı :

— Hah şöyle, yola gel bakayım !..

Mahmut YESARİ

TE - KA - DE

Alman Radyoları

3 dalga 98 liradan itibaren

TAKSİTLE !

OSMAN ŞAKAR ve ŞERİKİ

Galata Bankalar Cad. 59

Sahibi : SERMET MUHTAR ALUS
Neşriyat Müdürü : RIZA YÜCER
Basıldığı yer : HALK MATBAASI

İŞTAH İÇİN :
VİTOMA !
SAĞLIK İÇİN :
VİTOMA !
GENÇLİK İÇİN :
VİTOMA !
"Domates Suyu"
Beyoğlu - Balıkpazarı
FLORYA ÇİFTLİĞİ
Tel. : 49318

T. İŞ BANKASI

Küçük Tasarruf Hesapları

1943 İKRAMİYE PLÂNI

KEŞİDELER : 1 Şubat, 3 Mayıs, 2 Ağustos 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1943 İKRAMİYELERİ

1	adet	1999	Liralık =	1999.— Lir.
1	„	999	„ =	999.— „
1	„	888	„ =	888.— „
1	„	777	„ =	777.— „
1	„	666	„ =	666.— „
1	„	555	„ =	555.— „
1	„	444	„ =	444.— „
2	„	333	„ =	666.— „
10	„	222	„ =	2220.— „
30	„	99	„ =	2990.— „
60	„	44	„ =	2640.— „
250	„	22	„ =	5500.— „
334	„	11	„ =	3674.— „

Türkiye iş Bankasına para yatırmakta yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

(Fski toprakdan devam)

Erkek — (Kötü bir haber almış gibi birden doğrulur) Ne ?.. Öğlen mi oldu ?.. Vay anasını !..

Kadın — (Ceylân gibi, yataktan sıçrayıp kimonosuna bürünür ve istoru açar) Baksanıza, nerdeyse akşam olacak !..

Frkek — Vay canına !.. Amma da sevişmişiz be !

Kadın — Evet !.. Bu yaşta, maşallahınız var doğrusu !..

Erkek — (Yataktan fırlar. Gömleği, kıravatı, yeleği, pantalonu, çorapları üstündedir. Bir ceketile şapkası, bir de pabuçları yoktur !.. Sokaktan eve nasıl geldiyse öylece yatmış, sağdan sola dönmeden kalkmıştır!.. Gözlerini uğuşturur. Pazılarını şişirir. Göğsünü kabartır.) Eh... Tabiî... Ne de olsa eski toprak sayılırız bayan !.. Yeni gençlere benzemeyiz... Öhhö öhhö...

Kadın — Evet !.. Maşallahınız var dedim !..

Erkek — (Bu olaganüstü iltifatın verdiği kıvançla cüzdanından bir yüz liralık çıkarıp yastığın altına sokuşturur) Şimdiki bobstilleri cebimizden çıkarırız biz...

Kadın — Eski topraksınız vesselâm... (Kırmızı tırnaklı elini yastığın altına uzatırken perde kapanır.]

PATAVATSIZ

Amcabey

SİYASÎ MİZAH MECMUASI

SAYI: 45

Dört yıl evvel Avrupanın başına örülen çorapların söküldüğünün resmidir ! . .